

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL „DORMEO“ ČIUŽINIŲ REKLAMOS ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS REKLAMOS ĮSTATYMO REIKALAVIMAMS

2012 m. gruodžio 20 d. Nr. 2S-16
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba (toliau – Konkurencijos taryba) bylos nagrinėjimo posėdyje išnagrino klausimą dėl „Dormeo“ čiužinių reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (toliau – Reklamos įstatymas) reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(1) Tyrimas dėl „Dormeo“ čiužinių reklamos atitikties Reklamos įstatymo reikalavimams pradėtas 2012 m. birželio 19 d. Konkurencijos tarybos nutarimu Nr. 1S-80 (II tomas b. l. 18-19), gavus 2012 m. kovo 5 d. Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė ne maisto produktų inspekcija) prašymą su priedais (I tomas, b. l. 1-76) (toliau – Pareiškėjas), kuriuo Konkurencijos tarybos buvo prašoma ištirti, ar „Dormeo“ čiužinių reklama apie jų užvalkaluose esantį sidabro pluoštą bei šių čiužinių pakuočių ženklavimas tekstilės ženklu Oeko-Tex®, nėra laikytina klaidinančia reklama.

1. Tyrimo metu nustatytos aplinkybės ir padarytos išvados

1.1. Dėl teiginių apie sidabro pluošto buvimą „Dormeo“ čiužiniuose

(2) Tyrimo metu nustatyta, kad Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba gavo keletą elektroninių vartotojų paklausimų dėl „Dormeo“ lipdukų akcijos reklamos, kurioje, be kita ko, nurodoma, kad čiužiniuose „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ (toliau – ir „Dormeo“ čiužiniai) yra sidabro pluošto. Vartotojai nurodė, jog abejoja dėl čiužiniuose esančio sidabro pluošto buvimu. Atsižvelgusi į vartotojų paklausimus, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba kreipėsi į Valstybinę ne maisto produktų inspekciją, prašydama nustatyti, ar akcijos metu tiekiamos į rinką prekės atitinka joms keliamus reikalavimus (I tomas, b. l. 1, 10).

(3) Valstybinė ne maisto produktų inspekcija 2011 m. spalio 27 d. atliko čiužinių „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ patikrinimą MAXIMA LT, UAB (kodas: 123033512) parduotuvėje „Maxima XX“, esančioje Šaltkalvių g. 2, Vilniuje. Patikrinimo metu buvo vertinti įvairių pločių (90 cm, 120 cm, 140 cm, 160 cm) „Dormeo“ čiužiniai. Minėti čiužiniai skirti pakloti ant lovos ar sofos-lovos ilgalaikio poilsio (miego) komfortabilumui pagerinti (I tomas, b. l. 1).

(4) Nustatyta, kad „Dormeo“ čiužiniai buvo tirti jonizuojančiosios spinduliuotės analizatoriumi Niton XL3t 7000 (toliau – analizatorius Niton XL3t 700), siekiant nustatyti kenksmingų (draudžiamų) medžiagų kiekį vertinamuose čiužiniuose.

(5) Nustatyta, kad Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai suteikta veiklos su jonizuojančios spinduliuotės šaltiniais licencija, o „Dormeo“ čiužinių bandymus atliko Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos vyriausiasis valstybinis inspektorius A. Ž., kuriam suteikta licencija naudoti jonizuojančios spinduliuotės šaltinius (II tomas, b. l. 25-26).

(6) Matavimo metu kenksmingų medžiagų nebuvo nustatyta. Pagal bandymų ataskaitos duomenis patikrinimo metu „Dormeo“ čiužiniuose buvo nustatyti tokie elementai: stibis (Sb), alavas (Sn), bromas (Br), geležis (Fe), chromas (Cr), titanas (Ti) bei chloras (Cl), taip pat buvo aptikta balasto (Bal), t. y., neatpažintos medžiagos (I tomas, b. l. 20, IV tomas, b. l. 20), tačiau tirtuose čiužiniuose sidabro (Ag) pėdsakų nebuvo aptikta (I tomas, b. l. 7, 19-21).

(7) Pagal Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pateiktus duomenis, nustatyta, kad čiužinius pagamino Kinijoje esanti bendrovė „Healthcare Co., Ltd“ (I tomas, b. l. 28-30). Minėti „Dormeo“ čiužiniai buvo pagaminti 2011 m. rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais (I tomas, b. l. 67, 160). Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai patikrinimo metu dokumentai, pavyzdžiui, akredituotos laboratorijos atliktų bandymų protokolai, patvirtinantys sidabro pluošto kiekį, esantį „Dormeo“ čiužiniuose, nebuvo pateikti (I tomas, b. l. 1, II tomas, b. l. 93).

(8) Tyrimo metu buvo siekiama nustatyti nagrinėjamos reklamos davėją, sklaidos mastą, dėl informacijos ir paaiškinimų pateikimo buvo susirašinėjama su MAXIMA LT, UAB, UAB „Studio moderna“ (toliau – Bendrovė), bei kitais subjektais.

(9) Nustatyta, jog MAXIMA LT, UAB parduotuvėse buvo vykdoma „Dormeo“ lipdukų reklaminė akcija, kurios metu, surinkus atitinkamą lipdukų skaičių, čiužinius „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ buvo galima įsigyti su 50 proc. nuolaida (I tomas, b. l. 84).

(10) Tyrimo metu nustatyta, kad „Dormeo“ lipdukų akciją MAXIMA LT, UAB prekybos tinkle organizavo ir „Dormeo“ čiužinius tiekė UAB „Studio moderna“. Nustatyta, jog pagal sutarties, sudarytos tarp MAXIMA LT, UAB ir UAB „Studio moderna“ nuostatas, akcijos organizavimas apėmė ir akcijos reklamą (I tomas, b. l. 89; III tomas, b. l. 5-10).

(11) Nustatyta, kad UAB „Studio moderna“ iniciatyva ir interesais nuo 2011 m. rugsėjo 19 d. iki 2012 m. vasario 5 d. buvo skleidžiamos šios reklamos:

1) reklama, kurioje buvo teigiama: *„Dabar pirkdami parduotuvėse „Maxima“ rinkite akcijos lipdukus ir įsigykite „Dormeo“ prekių su sidabro ar bambuko pluoštu net su 50 procentų nuolaida <...>“*, skleista televizijos kanalais TV3, LNK, BTV, „Lietuvos rytas TV“ (iš viso 327 kartus), pasiekiant kiekviename kanale 390 GRP¹ rodiklį (I tomas, b. l. 94-95; 106, 10 priedas; II tomas, b. l. 141);

2) reklama, kurioje prie čiužinių „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ buvo raštu nurodyta *„su sidabro pluoštu“*; *„DORMEO SILVER linijos užvalkalų sudėtyje yra įausta sidabro gijų. Sidabras neleidžia veistis bakterijoms, užtikrina higieną ir nesugeria aplinkos kvapų.“*; *„Patobulinti Silver Clima yra dvisluoksniai, su akytais įsiuvais šonuose, leidžiantys aktyviau cirkuliuoti orui, bei papildyti sidabro pluoštu Climalite“*. Ši reklama buvo skleista spaudos leidiniuose: „Savaitė su TV“ – 7 reklaminiai skelbimai; „JI“ – 8 reklaminiai skelbimai, 1 reklaminis straipsnis (60 000 vnt. tiražas); „Žmonės“ – 7 reklaminiai skelbimai (130 000 vnt. tiražas); „Ieva“ – 2 reklaminiai skelbimai (12 000 vnt. tiražas); „Lietuvos rytas“ priede „Gyvenimo būdas“ – 2 reklaminiai skelbimai, 1 reklaminis straipsnis (125 000 vnt. tiražas), „Lietuvos rytas“ priede „TV antena“ – 1 reklaminis skelbimas (125 000 vnt. tiražas); „Moters savaitė“ – 7 reklaminiai skelbimai (12 600 vnt. tiražas); „Valstiečių laikraštis“ – 1 reklaminis straipsnis (23 000 vnt. tiražas). Iš viso spaudos leidiniuose: 34 reklaminiai skelbimai, 3 reklaminiai straipsniai (I tomas; b. l. 98, 99, 101, 163);

3) reklama, kurioje raštu prie čiužinių atvaizdo be kita ko, buvo nurodyta: *„su sidabro pluoštu“*; *„Pasikliaudami gamtos galia ir mokslu, „Dormeo“ ekspertai sukūrė itin higienišką miego gaminių liniją su sidabru“*; *„Sidabro pluoštas suteikia apsaugą nuo žalingų mikroorganizmų. Sidabras geriausiai praleidžia šilumą, todėl Jums miegant bus užtikrinta tinkamiausia temperatūra – vėšiau miegosite karštomis vasaros naktimis, šilčiau – žiemą. Įdomu tai, kad sidabras neleidžia kauptis ir nemaloniems kvapams audinyje, todėl miegosite ne tik švariuose bei higieniškuose, bet ir gaiviuose pataluose“*; *„Užvalkalo sudėtyje esantis sidabro pluoštas „Climalite“ turi*

¹ TNS teigimu, GRP (angl. *Gross Rating Point*) yra auditorijos matavimo vienetas dažniausiai naudojamas reklamos kampanijos svarbai įvertinti. Vienas reitingas lygus vienam tikslinės auditorijos procentui. Vienas GRP punktas lygus vienam bendros auditorijos procentui (II tomas, b. l. 141).

termoreguliacinių savybių, padeda sukurti higienišką miego aplinką, neleidžia kauptis elektrostatiniam krūviui ir nesugeria aplinkos kvapų“. Ši reklama buvo skleista reklaminėmis akcijos skrajutėmis (900000 vnt. tiražas) (I tomas, b. l. 84, 87, 88).

4) reklama, kurios turinys buvo identiškas, kaip ir reklamos akcijos skrajutėse, skleista interneto tinklalapyje *www.maxima.lt*. Puslapis, kuriame buvo publikuojama „Dormeo“ čiužinių reklama, buvo peržiūrėta 144450 unikalių vartotojų) (II tomas, b. l. 135).

(12) Tyrimo metu nustatyta, kad ant „Dormeo“ čiužinių pakuočių buvo nurodyta, kad čiužiniuose yra 1 proc. sidabro pluošto (I tomas, b. l. 64). Tuo tarpu, iš Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pateiktų duomenų nustatyta, kad ant pačių čiužinių (sudėties aprašyme) nurodyta, jog juose yra 1 proc. sidabro (4 proc. sidabro pluošto) (I tomas, b. l. 66).

(13) Nustatyta, kad „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ čiužinių buvo galima įsigyti visose 217 MAXIMA LT, UAB parduotuvių (I tomas, b. l. 163). Parduotuvėse buvo 66136 čiužiniai „Dormeo Renew Silver Clima“ ir 83528 čiužiniai „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ (iš viso 149664). Reklaminės akcijos metu iš viso buvo parduota 137185 vienetų čiužinių (II tomas, b. l. 109-110).

(14) UAB „Studio moderna“, siekdama pagrįsti, jog akcijos metu pardavinėti čiužiniai „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ turi sidabro, pateikė raštą iš čiužinių gamintojo – „Healthcare Co., Ltd.“, kuriame nurodoma, kad čiužinių „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ užvalkalo sudėtyje yra 1 proc. sidabro (4 procentai sidabro gijų²) (I tomas, b. l. 107-110). Bendrovė nurodė, kad čiužiniuose yra naudojamas sidabro pluoštas „X-static“ (I tomas, b. l. 163, 174-188).

(15) Taip pat Bendrovė nurodė, kad sidabro buvimą čiužiniuose pagrindžia informacija, susijusi su ekologinio ženklo Oeko-Tex® žymėjimu, esanti interneto tinklalapyje *www.oekotex.com* (I tomas, b. l. 95, 165-169). Minėtame interneto tinklalapyje nurodoma, kad Oeko-Tex® sertifikatas SHHO 060330 galioja, be kita ko, ir prekėms su „X-static“ sidabro pluoštu (I tomas, b. l. 168).

(16) Konkurencijos tarybai paprašius informacijos dėl sidabro buvimo „Dormeo“ čiužiniuose, UAB „Studio moderna“ kreipėsi ir į nepriklausomą bandymų ir sertifikavimo laboratoriją TUV NORD (Hangzhou) CO., LTD, Kinijoje (toliau – TUV NORD) (I tomas, b. l. 162).

(17) UAB „Studio moderna“ Konkurencijos tarybai pateiktuose TUV NORD dokumentuose nurodoma, kad 2012 m. gegužės 2-3 d. buvo atlikti bandymai su kliento STUDIO MODERNA SA pateiktais produktais, kurie kliento buvo identifikuoti kaip: „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“, kuriuose, be kita ko, yra 1 procentas sidabro (4 procentai sidabro pluošto) (II tomas, b. l. 50, 55). Minėtas bandymas buvo atliekamas pagal metodą ISO 1833-2006, remiantis krosnelėje išdžiovinta mase; buvo gauti tokie bandymų rezultatai: 12 proc. padengto metalu pluošto (yra metalo sidabro); bandymo dalis buvo apibūdinta kaip „pilkas audinys (pavyzdys susideda iš trijų sluoksnių)“, taip pat pateikta tirta pavyzdžio nuotrauka (II tomas, b. l. 51, 56).

(18) Nustatyta, kad tyrimai TUV NORD laboratorijoje buvo atliekami ne su tais pačiais „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ čiužinių vienetais, kuriuos tikrino Valstybinė ne maisto produktų inspekcija, o su ta pačia minėtiems čiužiniams gaminti naudojama medžiaga. UAB „Studio moderna“ nurodė, kad į Kinijoje esančią TUV NORD laboratoriją buvo kreiptasi dėl to, kad čiužinių „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ gamintojas taip pat yra Kinijos bendrovė, be to, UAB „Studio moderna“ buvo žinoma, kad TUV NORD laboratorija tyrimams atlikti naudoja Europos Sąjungoje patvirtintus metodus (II tomas, b. l. 89).

² Atkreiptinas dėmesys, jog skirtinguose dokumentuose, pateiktuose Konkurencijos tarybai, naudojamos kelios sąvokos – vienuose dokumentuose nurodoma, kad čiužiniuose yra sidabro gijų, kituose dokumentuose nurodoma, kad yra sidabro pluošto. Atsižvelgus į tai, kad tiek sidabro pluošto sąvoka, tiek sidabro gijų sąvoka naudojamos apibūdinant ir vertinant „Dormeo“ čiužinių sudėtį (t. y. ar juose yra sidabro), darytina išvada, kad šios sąvokos savo turiniu yra tapачios.

(19) Iš UAB „Studio moderna“ paaiškinimų nustatyta, kad bandymas su „Dormeo“ čiužiniais buvo atliktas laboratorijos sąlygomis nepriklausomų ekspertų, naudojant visuotinai pripažintą ir laboratorijų naudojamą ne tik pasaulyje, bet ir Europos Sąjungoje standartą ISO 1833-7 – 2006 „Tekstilė – Kiekybinė cheminė analizė. 7 dalis: Poliamidinio ir tam tikrų kitokių pluoštų mišiniai (metodas, naudojant skruzdžių rūgštį)“. Minėtas standartas aprašo metodą, kurio metu naudojama skruzdžių rūgštis nustatyti poliamido pluošto procentą, pašalinus nepluoštinę medžiagą tekstilėje, pagamintoje iš poliamido ir kitokių pluošto mišinių, tarp jų ir poliesterio (II tomas, b. l. 39-40). UAB „Studio moderna“ teigimu, vienalyčiam tekstilės medžiagos mišiniui naudojant šį metodą gautų rezultatų patikimumo riba yra ± 1 esant 95 proc. patikimumo lygiui (II tomas, b. l. 90). Nurodoma, kad šis metodas yra taikomas kartu su metodu ISO 1833-1-2006 „Tekstilė – Kiekybinė cheminė analizė. 1 dalis: Bendri bandymų principai“, kuris yra patvirtintas Europos Standartizavimo Komiteto ir šis standartas privalo būti naudojamas visoje Europos Sąjungoje. Bendrovės teigimu, ISO 1833-7-2006 yra specifinis metodas, pritaikytas bei sukurtas konkrečiai tekstilės pramonei, bei paremtas principu: poliamidas yra ištirpinamas iš žinomos sausos mišinio masės naudojant skruzdžių rūgštį. Liekanos yra surenkamos, nuplaunamos, išdžiovinamos ir pasveriamos, o jų masė yra išreiškiama procentais sausos masės mišinyje (II tomas, b. l. 39).

(20) Bendrovės teigimu, šio tyrimo metu, yra naudojama atitinkama aparatūra, minėtas metodas turi didelę tikslumo ribą. Nepriklausomai nuo to, ar minėtą metodą taiko nepriklausoma laboratorija Europos Sąjungoje ar Kinijoje, tai yra standartas, naudojamas tekstilės pramonėje. UAB „Studio moderna“ nurodė, kad sidabro pluoštas „X-static“ yra sukomponuotas su tekstilės pluoštu, todėl abejoja dėl Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos atliktų matavimų, naudoto metodo bei ar prietaisas yra pritaikytas tokio sudėtingumo bandymams atlikti ir ar gali nustatyti sidabro buvimą bei kiekybinę sudėtį audinyje, kadangi TUV NORD bandymai, taikomi tekstilės audiniams, naudojant specialią įrangą, nustatė priešingus rezultatus (I tomas, b. l. 164). Bendrovės įsitikinimu, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos atliktame patikrinime dėl sidabro sudėties čiužiniuose nustatymo buvo naudojamas šiai paskirčiai nepritaikytas aparatas – jonizuojančiosios spinduliuotės analizatorius, kuris, pagal jo taikymo sritį yra naudojamas elektros ir elektronikos prekių atitikties tyrimams, o ne tyrimams, susijusiems su tekstilės pramone (II tomas, b. l. 39).

(21) Iš Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pateiktų papildomų paaiškinimų ir duomenų dėl tyrimo metodų, nustatyta, kad minėtos institucijos naudotas tyrimui aparatas – analizatorius Niton XL3t 700, yra skirtas sunkiųjų metalų, tauriųjų metalų ir metalų lydinių kiekių nustatymui, be kita ko, ir tekstilės gaminiuose (II tomas, b. l. 93). Valstybinė ne maisto produktų inspekcija paaiškino, kad minėtas aparatas nustato tik metalų kiekį gaminiuose, tuo tarpu, prietaisu neatpažintos kitos medžiagos įvardintos balastu. Dėl būdingo didelio cheminio giminingumo su metalais, prietaisas „Dormeo“ čiužinių patikrinimo metu atpažino halogenams priskiriamus chromą ir bromą, tuo tarpu sidabro net ir tarp atlikto bandymo metu aptiktų neatpažintų medžiagų (balasto) negalėjo būti (I tomas, b. l. 122).

(22) Valstybinė ne maisto produktų inspekcija patvirtino, kad UAB „Studio moderna“ nurodytas metodas ISO 1833-7-2006 „Tekstilė. Kiekybinė cheminė analizė. 7 dalis. Poliamidinio ir tam tikrų kitokių pluoštų mišiniai (naudojant skruzdžių rūgštį)“ yra pripažįstamas Europos Sąjungoje, tačiau informavo, kad, siekiant sužinoti, ar minėtas metodas gali būti taikomas nustatant sidabro buvimo faktą tekstilės gaminiuose, dėl kompetentingos nuomonės kreipėsi į Lietuvos tekstilės instituto Tekstilės bandymų laboratoriją (toliau – Tekstilės institutas) (II tomas, b. l. 93-94). Dėl papildomų išvadų apie tyrimo metodus, kuriais galima nustatyti sidabro kiekį į Tekstilės institutą kreipėsi ir Konkurencijos taryba (II tomas, b. l. 83-84).

(23) Pagal Tekstilės instituto pateiktą informaciją nustatyta, kad ISO 1833 serijos bandymų metodų standartuose pateikiami dviejų ir trijų komponentų pluoštų įvairių mišinių kiekybinės cheminės analizės metodai (tarp jų ir ISO 1833-7:2006) taikomi tirti pluoštą, esantį bet kokioje tekstilės medžiagoje. Iš Tekstilės instituto pateiktų paaiškinimų nustatyta, kad sidabras nėra pluoštinė medžiaga, todėl nurodytos serijos standartai negali būti taikomi jo identifikavimui ir kiekio tekstilės medžiagoje nustatymui. Tekstilės institutas nurodė, kad šiuo metu nėra parengta tarptautinių (ISO) ir Europos (EN) standartinių tyrimo metodų, kuriuos taikant būtų galima

identifikuoti sidabrą ir nustatyti jo kiekį tekstilės medžiagoje. Tačiau sidabru nustatyti gali būti taikomi spektrinės analizės metodai, t. y., atominė emisija, atominė fluorescencinė ir atominė absorbcinė spektrinė analizė; Ramano sklaidos spektrinė analizė, fluorescencinė rentgenospektrinė analizė ir kiti. Tekstilės instituto nurodymu, įvairių elementų, tarp jų ir sidabro, radimo ribos priklauso nuo pasirinkto metodo ir nuo naudojamos įrangos tikslumo (II tomas, b. l. 106).

(24) Tyrimo metu nustatyta, kad Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos naudotas analizatorius Niton XL3t 700 nustato tikrinamos medžiagos sudėtį analizuodamas skleidžiamo rentgeno spindulio fluorescencinius atspindžius, o tai atitinka Tekstilės instituto nurodytą fluorescencinės rentgenospektrinės analizės metodą (II tomas, b. l. 128).

1.2. Dėl pakuočių ženklavimo ekologiniu ženklu Oeko-Tex® standartas 100

(25) Dėl pakuočių ženklavimo ekologiniu ženklu Oeko-Tex®, nustatyta, kad „Dormeo“ čiužinių pakuotės, kurias tikrina Valstybinė ne maisto produktų inspekcija, buvo paženklintos tekstilės ekologiniu ženklu Oeko-Tex® standartas 100. Tyrimo metu nustatyta, kad prekių ženklavimas Oeko-Tex® ženklu nėra privalomas, ir jį gamintojas naudoja savo laisvu apsisprendimu ir pasirinkimu (I tomas, b. l. 8).

(26) Nustatyta, kad ekologinis ženklas ant čiužinio pakuotės buvo pavaizduotas dvejose čiužinio pakuotės vietose, mažos apimties grafiniu vaizdu, primenančiu ramunės (gėlės) žiedą šalia pusapskritimo linijos, apačioje santykinai mažu šriftu nurodant: „Confidence in textiles“, „Tested for harmful substances according to Oeko-Tex Standard 100 Test-No SHHO 060330#1 TESTEX“³ (I tomas, b. l. 65).

(27) Ekologinis ženklas Oeko-Tex® buvo naudojamas ant čiužinių pakuočių nuo 2011 m. rugsėjo 19 d. iki 2012 m. vasario 5 d. (II tomas, b. l. 89). Nenustatyta, kad informacija apie ekologinį ženklą ar pats ekologinis ženklas būtų nurodytas šio nutarimo 1.1. dalyje nurodytose reklamose ar kitose sklaidos priemonėse (I tomas, b. l. 94).

(28) Nustatyta, kad prie ekologinio ženklo Oeko-Tex® buvo nurodytas sertifikatas SHHO 060330, kuris taikomas šių čiužinių modeliams: „Dormeo Renew 3+2 Silver Clima“, kurie yra „Dormeo Renew Silver Clima“ atitikmuo, ir „Dormeo Renew 5+2 Silver Clima“, kurie yra „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ atitikmuo (I tomas, b. l. 162). Minėtą sertifikatą bendrovei „Healthcare Co., Ltd“, Kinijoje išdavė nepriklausoma laboratorija „TESTEX AG“ (I tomas, b. l. 165). UAB „Studio moderna“ nurodė, kad būtent šiame pažymėjime nurodytais „Dormeo“ čiužinių modeliais ir buvo prekiaujama MAXIMA LT, UAB parduotuvėse akcijos metu (I tomas, b. l. 149, 151-152, II tomas, b. l. 92).

(29) Valstybinė ne maisto produktų inspekcija nurodė, kad minėtas sertifikatas dėl ekologinio ženklo siejamas su kenksmingų medžiagų gaminyje tyrimu akredituotose įstaigose ES šalyse (I tomas, b. l. 123).

(30) Nustatyta, kad čiužinių pakuotės ženklavime nurodyto sertifikato SHHO 060330, kuris išduotas bendrovei „Healthcare Co., Ltd“, Kinijoje, galiojimo laikas pasibaigęs 2010 m. lapkričio 15 d. (I tomas, b. l. 8).

(31) Tyrimo metu nustatyta, kad 2011 m. vasario 28 d. nepriklausoma laboratorija „TESTEX AG“ išdavė sertifikatą SHHO 060330 bendrovei „Healthcare Co., Ltd“, Kinijoje. Minėtame sertifikate nurodyta, jog suteikti įgalinimai pagal Oeko-Tex® standartą 100 naudoti Oeko-Tex® ženklą šioms prekėms: „Futonai, pagalvės, pagaminti iš trikotažo audinių, šviesiai geltonos medvilnė/poliesteris, arba iš 100% poliesterio trumpo pluošto trikotažo audinių, nudažytas (ribotos grupės 18 dažymo medžiagų), dvigubas trikotažo audinio žakardas pagamintas iš viskozės bambuko/poliesterio, pilkas/baltas ir užbaigtas; užpildytas 100% poliuretanu (įskaitant įprastu/memory/oro); įskaitant priedus (baltai siūtos gijos, baltas nailoninis užtrauktukas, juoda/balta elastinė juosta) (remiantis medžiaga iš dalies iš anksto sertifikuota pagal Oeko-Tex® standartą 100)“ (II tomas, b. l. 21-22).

³ Vertimas iš anglų kalbos: „Pasitikėjimas tekstile“, „Patikrinta dėl kenksmingų medžiagų pagal Oeko-Tex standarto 100 testą nr. SHHO 060330#1 TESTEX“.

(32) Tuo tarpu 2012 m. vasario 2 d. nepriklausomos laboratorijos „TESTEX AG“ išduotame sertifikate bendrovei „Healthcare Co., Ltd“, Kinijoje nurodyta, jog suteikti įgalinimai pagal Oeko-Tex® standartą 100 naudoti Oeko-Tex ženklą šioms prekėms: „Futonams, pagalvėms ir čiužiniams (Dormeo Renew 3+2 Silver Clima (Dormeo Renew 5+2 Silver Clima, Dormeo Classic Pillow Silver Clima, Dormeo Pillow Silver Clima Junior), įskaitant priedus“ (151-152 b. l., I tomas).

(33) Pagal nepriklausomos laboratorijos „TESTEX AG“ Konkurencijos tarybai pateiktus duomenis nustatyta, kad ekologinio ženklo Oeko-Tex® sertifikatas SHHO 060330 gali būti naudojamas „Dormeo Renew 3+2 Silver Clima“, „Dormeo Renew 5+2 Silver Clima“, „Dormeo Classic Pillow Silver Clima“, „Dormeo Pillow Silver Clima Junior“ futono čiužiniams, pagalvėms ir čiužiniams su priedais nuo 2012 m. vasario 2 d. (II tomas, b. l. 59-61).

2. Tyrimo išvados ir procedūros dalyvių pateikti paaiškinimai

(34) Remiantis tyrimo metu nustatytais aplinkybėmis, Konkurencijos tarybos Nesąžiningos komercinės veiklos skyriaus 2012 m. lapkričio 12 d. pranešime Nr. 5S-22 apie atliktą tyrimą dėl „Dormeo“ čiužinių reklamos atitikties Reklamos įstatymo reikalavimams (toliau – Pranešimas) (II tomas, b. l. 146-156), buvo padarytos tyrimo išvados, kad UAB „Studio moderna“ skleista reklama apie sidabrą čiužiniuose neatitinka reklamos teisingumo kriterijaus, nes UAB „Studio moderna“ nepateikė įrodymų, jog reklamoje nurodytuose „Dormeo“ čiužiniuose iš tikrųjų buvo sidabro. Todėl Pranešime buvo padaryta išvada, kad UAB „Studio moderna“ skleista „Dormeo“ čiužinių reklama pažeidė Reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus.

(35) Atsižvelgus į aplinkybes, kad nuo 2012 m. vasario 2 d. Kinijoje esančiai bendrovei „Healthcare Co., Ltd“ buvo suteikti sertifikatai SHHO 060330 dėl ekologinio ženklo Oeko-Tex® naudojimo čiužiniams „Dormeo“, bei į tai, kad nenustatyta, jog UAB „Studio moderna“ būtų skleidusi informaciją apie ženklą Oeko-Tex® šio nutarimo 1. 1. dalyje nurodytose reklamos per televiziją, spaudos leidiniuose, akcijos skrajutėmis ar kitomis sklaidos priemonėmis, tyrimo metu minėtas ekologinis ženklas nebuvo nagrinėtas kaip galima klaidinantis reklama.

(36) Su tyrimo išvadomis Pareiškėjas ir UAB „Studio moderna“ buvo supažindintos išsiuntus Konkurencijos tarybos Nesąžiningos komercinės veiklos skyriaus Pranešimą, taip pat minėtiems subjektams buvo sudaryta galimybė susipažinti su tyrimo medžiaga bei raštu pateikti savo paaiškinimus.

(37) Valstybinė ne maisto produktų inspekcija 2012 m. lapkričio 20 d. Konkurencijos tarybai pateikė nuomonę, kurioje pritarė tyrimo išvadoms (IV tomas, b. l. 16).

(38) Susipažinusi su tyrimo išvadomis UAB „Studio moderna“ 2012 m. lapkričio 22 d. pateikė paaiškinimus (IV tomas, b. l. 1-7), kuriuose nurodė, jog nesutinka su atlikto tyrimo išvadomis.

(39) UAB „Studio moderna“ nurodė, kad Pranešimo išvados apie sidabro nebuvimą „Dormeo“ čiužiniuose padaryta neatsižvelgiant į tyrimo metu Konkurencijos tarybai pateiktus įrodymus bei paaiškinimus, be to, yra neargumentuota, nepagrįsta objektyviais duomenimis, o grindžiama subjektyvia Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pozicija, neatitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų, todėl yra šališka. UAB „Studio moderna“ taip pat išreiškė abejones dėl Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos čiužiniams tirti naudoto XRF analizatoriaus Niton XL3t 700. Bendrovės teigimu, minėtas prietaisas nėra skirtas aptikti pluoštinėms medžiagoms (sidabro pluoštui), tuo tarpu, čiužiniuose buvo sidabro gijų, todėl tyrimo objektas, turėjo būti sidabro pluoštas, o ne sidabras, kaip metalas, ar sidabras, kaip metalo lydiny. Bendrovės nuomone, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos naudotas prietaisas skirtas toksinėms medžiagoms aptikti, tikrinti vaikiškų produktų ir elektronikos gaminius, taip pat abejoja prietaiso kalibravimu, ar jis buvo teisingai naudotas pagal instrukciją.

(40) UAB „Studio moderna“ teigimu, metodas ISO 1833-7:2006 „Tekstilė. Kiekybinė cheminė analizė. 7 dalis. Poliamidinio ir tam tikrų kitokių pluoštų mišiniai (naudojant skruzdžių rūgštį)“ yra tinkamas nustatyti sidabro pluošto buvimo faktą. Bendrovės teigimu, TUV NORD

bandymai ir prietaisai atitinka ES patvirtintus standartus, todėl nėra pagrindo abejoti tyrimų rezultatais ir metodu ISO 1833-7:2006. Taip pat nurodo, kad jai nebuvo galimybių atlikti bandymų su tais pačiais „Dormeo“ čiužiniais, kuriais buvo prekiauta akcijos metu. Bendrovės teigimu, sidabro pluošto egzistavimą „Dormeo“ čiužiniuose pagrindžia gamintojo pateikti duomenys bei Oeko-Tex ženklo naudojimas, kuris, Bendrovės teigimu, apima įvairias čiužinių sudedamųjų dalių kategorijas, tame tarpe ir X-static sidabro pluoštą, kuris yra sudėtinė „Dormeo“ čiužinių dalis.

(41) UAB „Studio moderna“ 2012 m. lapkričio 22 d. taip pat pateikė papildomus įrodymus – Tekstilės instituto bandymo protokolą (protokolo data – 2012 m. liepos 13 d.) bei Lietuvos Agrarinių ir miškų mokslų centro filialo agrocheminių tyrimų laboratorijos tyrimo protokolą Nr. T373 (2012.07.03). Lietuvos Agrarinių ir miškų mokslų centro filialo agrocheminių tyrimų laboratorijos tyrimo protokole Nr. T373 (2012.07.03) nurodyta, kad mišriapluoščiame verpale yra 4675mg/kg sidabro. Minėtame protokole prie tyrimo metodo nurodoma: LVP T-01:2011, ICP-AES. UAB „Studio moderna“ informavo, kad tai yra atominės emisijos spektroskopijos metodas, kurį Tekstilės institutas įvardino kaip vieną iš metodų, skirtų sidabro kiekiui tekstilės audinyje nustatyti. Remiantis Lietuvos Agrarinių ir miškų mokslų centro filialo agrocheminių tyrimų laboratorijos tyrimo duomenimis, Tekstilės institutas apskaičiavo, kad visoje tirtoje medžiagoje yra 0,1 proc. sidabro.

(42) 2012 m. lapkričio 27 d. vykusio Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdžio metu (Konkurencijos tarybos bylos nagrinėjimo posėdžio 2012 m. lapkričio 30 d. protokolas Nr. 4S-33, IV tomas, b. l. 21-26) dalyvavo UAB „Studio moderna“ atstovas ir Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos atstovai.

(43) UAB „Studio moderna“ palaikė rašytiniuose paaiškinimuose išdėstytus argumentus.

(44) Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos atstovai dėl XRF analizatoriaus Niton XL3t 700 veikimo papildomai nurodė, kad aparato pagrindinė paskirtis yra nustatyti metalo kiekį medžiagose. Dėl aparato jautrumo nurodė, kad iš atliktų matavimų matyti, kad aparatas nustato metalo tūkstantųjų procento dalių kiekį. Matavimo metu buvo nustatyti tokie metalai kaip titanas, chromas, geležis. Paaiškino, kad institucija atliko bandymus pačioje MAXIMA LT, UAB parduotuvėje su joje esančiais čiužiniais, atitinkamai, UAB „Studio moderna“ taip pat turėjo galimybę bandymus atlikti su neparduotais akcijos metu „Dormeo“ čiužiniais. Institucija taip pat pateikė Bandinio matavimo naudojant juonizuojančios spinduliuotės generatorių Niton XL3t 700 rezultatų originalų dokumentą (IV tomas, b. l. 19-20).

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(45) Reklamos įstatymo 5 straipsnis draudžia naudoti klaidinančią reklamą. Pagal Reklamos įstatymo 2 straipsnio 4 dalį klaidinančia reklama pripažįstama tokia reklama, kuri bet koku būdu, įskaitant ir jos pateikimo būdą, klaidina arba gali suklaidinti asmenis, kuriems ji skirta arba kuriuos ji pasiekia, ir kuri dėl savo klaidinančio pobūdžio gali paveikti jų ekonominę elgesį, arba kuri dėl šių priežasčių pakenkia ar gali pakenkti kito asmens galimybėms konkuruoti.

(46) Siekiant nustatyti, ar reklamos metu pateikta informacija yra klaidinanti reklama, būtina nustatyti šių aplinkybių visumą: 1) ar pateikta informacija yra reklama pagal Reklamos įstatymo 2 straipsnio 7 dalį; 2) ar reklama klaidina ar gali suklaidinti vartotojus ir asmenis, kuriems ji yra skirta ar kuriuos pasiekia; ir 3) ar klaidinanti reklama gali paveikti reklamos vartotojo ekonominę elgesį.

3. Dėl reklamos ir reklamos davėjo

(47) Pagal Reklamos įstatymo 2 straipsnio 7 dalį reklama laikoma bet kokia forma ir bet kokiomis priemonėmis skleidžiama informacija, susijusi su asmens ūkine komercine, finansine ar profesine veikla, skatinanti įsigyti prekių ar naudotis paslaugomis, įskaitant nekilnojamojo turto įsigijimą, turtinių teisių ir įsipareigojimų perėmimą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. sausio 26 d. nutarime išaiškino: „<...> reklama yra ne bet kokia informacija, o tik tokia,

kuria siekiama daryti poveikį vartotojų pasirinkimams, t. y. skatinti juos įsigyti ar vartoti tam tikrus produktus“. Būtent skatinimas įsigyti ar vartoti produktus ir rodo komercinį tokios informacijos tikslą.

(48) Kaip nustatyta tyrimo metu, UAB „Studio moderna“ viena iš veiklos sričių – mažmeninė prekyba įvairios paskirties produktais (daugiausia – ne maisto produktais) Bendrovės parduotuvėse (I tomas, b. l. 164). Nustatyta, kad UAB „Studio moderna“ organizavo platinamą „Dormeo“ čiužinių lipdukų akciją MAXIMA LT, UAB prekybos tinkle, o pagal sutarties, sudarytos tarp MAXIMA LT, UAB ir UAB „Studio moderna“ nuostatas, akcijos organizavimas apėmė ir jos reklamą (I tomas, b. l. 89; III tomas, b. l. 5-10). Nagrinėjamu atveju, UAB „Studio moderna“ skleista informacija apie jos platinamas prekes – „Dormeo“ čiužinius ir jų akciją, skatino vartotojus įsigyti minėtus produktus, todėl tokia informacija laikytina reklama, kaip tai apibrėžiama Reklamos įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje.

(49) Reklamos įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad reklamos davėjas – asmuo, kurio iniciatyva ir interesais naudojama (užsakoma, gaminama, skleidžiama) reklama. Tyrimo metu surinkta informacija, kurią patvirtino ir pati Bendrovė (I tomas, 94 b. l.) rodo, jog UAB „Studio moderna“ iniciatyva ir interesais buvo skelbta nagrinėjama reklama, todėl Bendrovė laikytina nagrinėjamos reklamos davėja.

4. Dėl Bendrovės skleistos reklamos atitikties Reklamos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies reikalavimams

(50) Remiantis Reklamos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytu teisingumo kriterijumi, reklamoje pateiktus reklaminius teiginius galima pripažinti neteisingais, jeigu reklamos davėjas negali pagrįsti šių teiginių teisingumo reklamos naudojimo metu. Tai reiškia, kad reklamos davėjas turi turėti neginčijamų įrodymų, kad jo skleidžiama reklama skleidimo metu buvo teisinga. Ar pakanka reklamoje pateikiamų teiginių teisingumą pagrindžiančių duomenų, sprendžiama atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį. Pateikiamų teiginių teisingumą pagrindžiančiais duomenimis nepripažįstami liudijimai ir rekomendacijos asmenų, kurių kompetencija nėra susijusi su pateikiamos informacijos turiniu.

(51) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2009 m. balandžio 30 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-822-576-09 išaiškino, kad pagal Reklamos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktą sprendžiant, ar reklama yra klaidinanti, atsižvelgiama į tai, kokius reklamoje pateiktų teiginių teisingumą pagrindžiančius duomenis turi reklamos davėjas reklamos naudojimo metu. Ši įstatymo nuostata įpareigoja reklamines veiklos subjektą turėti pakankamus duomenis dėl reklamos teiginių teisingumo reklamos naudojimo metu. Ar pakanka reklamoje pateikiamų teiginių teisingumą pagrindžiančių duomenų, sprendžiama atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį.

(52) Nagrinėjamu atveju, UAB „Studio moderna“ nuo 2011 m. rugsėjo 19 d. iki 2012 m. vasario 5 d. įvairiomis sklaidos priemonėmis (per televiziją, spaudos leidiniuose, reklaminiams akcijos skrajutėms, internetu) skleidė reklamą apie jos platinamuose „Dormeo“ čiužiniuose, kuriuos vykdomos akcijos metu buvo galima įsigyti MAXIMA LT, UAB parduotuvėse su 50 proc. nuolaida, esantį sidabro pluoštą.

(53) Įvairiomis sklaidos priemonėmis skleistoje reklamoje, be kita ko, buvo nurodomi ir tokie teiginiai: „*sidabras neleidžia veistis bakterijoms, užtikrina higieną ir nesugeria aplinkos kvapų*“; „*pasikliaudami gamtos galia ir mokslu, „Dormeo“ ekspertai sukūrė itin higienišką miego gaminių liniją su sidabru*“; „*sidabras geriausiai praleidžia šilumą*“.

(54) Taigi, UAB „Studio moderna“ turėjo pateikti neginčijamus įrodymus, jog reklamos skleidimo metu parduodami čiužiniai „Dormeo“ iš tikrųjų turėjo sidabro.

5. Dėl Bendrovės pateiktų įrodymų, pagrindžiančių reklamoje skleistų teiginių apie sidabrą teisingumą

(55) UAB „Studio moderna“, siekdama pagrįsti reklaminių teiginių teisingumą apie sidabro buvimą „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ čiužiniuose, kurie buvo parduodami akcijos metu, pateikė Bendrovės platinamų prekių gamintojo „Healthcare Co., Ltd.“, Kinijoje, duomenis, kad čiužinių „Dormeo“ užvalkalų sudėtyje yra 1 proc. sidabro (4 procentai sidabro gijų) (I tomas, b. l. 107-110).

(56) Tačiau, pažymėtina, kad prekių gamintojo pateikta informacija apie prekės sudėtį, negali būti vertinama tinkama ir pakankama reklaminių teiginių teisingumui pagrįsti.

(57) Pirmiausiai pastebėtina, kad reklamos davėjas reklamos skleidimo metu minėtų įrodymų neturėjo ir kreipėsi į TUV NORD laboratoriją tik kai Konkurencijos taryba paprašė UAB „Studio moderna“ pateikti informaciją, susijusią su skleista reklama (I tomas, b. l. 162). Tuo tarpu, vadovaujantis Reklamos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu bei aukščiau nurodyta teismų praktika, tokius įrodymus reklamos davėjas jau turi turėti reklamos skleidimo metu.

(58) Be to, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad gamintojo pateikta informacija gali būti subjektyvi, kadangi gamintojui aktualu kuo patraukliau pateikti prekę vartotojui, kad pastarieji būtų suinteresuoti ją įsigyti. Taigi, reklamos teisingumas turėtų būti grindžiamas objektyviais ir nešališkais įrodymais, kurie patvirtintų sidabro buvimą čiužiniuose.

(59) Bendrovė tyrimo metu taip pat kreipėsi į nepriklausomą bandymų ir sertifikavimo laboratoriją TUV NORD Kinijoje bei pateikė bandymo ataskaitą, kurioje nurodoma, kad „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ čiužinių modeliuose yra 12 proc. metalo (yra sidabro) (II tomas, b. l. 55). Kaip nustatyta tyrimo metu, ataskaitoje nurodoma, kad bandymas su čiužiniais buvo atliktas taikant Europos Sąjungoje patvirtintą standartą ISO 1833-2006 „Tekstilė – Kiekybinė cheminė analizė. 7 dalis: Poliamidinio ir tam tikrų kitokių pluoštų mišiniai (metodas, naudojant skruzdžių rūgštį)“, remiantis krosnelėje išdžiovinta mase (II tomas, b. l. 56). Tačiau pastebėtina, kad net ir Bendrovei pateikus nepriklausomos tyrimo laboratorijos, esančios Kinijoje, ataskaitą dėl sidabro buvimo minėtuose čiužiniuose, tyrimo metu surinkta informacija nesudaro pagrindo šių įrodymų laikyti tinkamais dėl keleto priežasčių.

(60) Atkreiptinas dėmesys, jog kaip nustatyta tyrimo metu, bandymams buvo pateikti ne tie patys čiužiniai, kuriais buvo prekiaujama akcijos metu MAXIMA LT, UAB parduotuvėse ir kurių sudėtį tyrė Valstybinė ne maisto produktų inspekcija atlikto patikrinimo metu. UAB „Studio moderna“ nurodė, kad į TUV NORD laboratoriją buvo siunčiama medžiaga, naudojama tos rūšies čiužinių gamybai (II tomas, b. l. 39, 89). Taigi, aplinkybė, kad bandymams buvo siunčiama tik ta pati čiužinių „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima Plus“ gamybai naudojama medžiaga, tačiau ne ta pati prekė, dėl kurios buvo skleidžiama reklama ir kurią buvo siūloma įsigyti vartotojams akcijos metu, negali patvirtinti, kad akcijos metu parduodamuose čiužiniuose iš tikrųjų buvo sidabro. Tuo tarpu, nenustatyta objektyvių aplinkybių, kurios neleido Bendrovei pateikti bandymams akcijos metu prekyboje buvusių čiužinių, ypač kai dalis jų liko neparduota (II tomas, b. l. 109-110).

(61) Taip pat atkreiptinas dėmesys, jog kaip nurodė Tekstilės institutas, ISO 1833 serijos bandymų metodų standartuose pateikiami įvairių mišinių kiekybinės cheminės analizės metodai taikomi tiriant pluoštą, esantį bet kioje tekstilės medžiagoje, tuo tarpu sidabras nėra pluoštinė medžiaga, todėl minėti metodai nėra tinkami sidabro kiekiui medžiagoje nustatyti (II tomas, b. l. 106).

(62) Tuo tarpu, kaip nustatyta tyrimo metu, Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos naudotas analizatorius Niton XL3t 700 atitinka vieną iš Tekstilės instituto nurodytų metodų – fluorescencinės rentgenospektrinės analizės, kuris gali būti naudojamas sidabru medžiagoje aptikti (II tomas, b. l. 106, 128). Atitinkamai, Konkurencijos tarybai nėra pagrindo abejoti Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pateiktais duomenimis bei išvada, kad patikrinimo metu, kuris buvo atliktas MAXIMA LT, UAB parduotuvėje, „Dormeo“ čiužiniuose sidabro nebuvo rasta, nors apie sidabro buvimą čiužiniuose vartotojai buvo informuojami UAB „Studio moderna“ skleista reklama. Valstybinė ne maisto produktų inspekcija yra kompetentinga valstybės institucija, kuriai suteikta veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencija, o bandymą atliko asmuo, kuriam

suteikta licencija – vyriausiasis valstybinis inspektorius A. Ž. (I tomas; b. l. 19, II tomas, b. l. 25-26).

(63) Nors UAB „Studio moderna“ išreiškė abejones dėl Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos atliktų bandymų ir rezultatų bei naudoto prietaiso galimybės nustatyti sidabro buvimą čiužiniuose, vis dėlto, Konkurencijos taryba vertina tuos duomenis, kurie jai buvo pateikti atlikus būtent tų „Dormeo“ čiužinių, kurie buvo parduodami vartotojams parduotuvėse, patikrinimą. Kadangi Valstybinė ne maisto produktų inspekcija pateikė savo išvadas, patikrinusi vartotojams parduodamus čiužinius, be to, kaip minėta, šios inspekcijos patikrinimą licencijuotas inspektorius, ir ši išvada ar atliktas patikrinimas teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo pripažintas nepagrįstu ir neteisėtu, Konkurencijos taryba neturi pagrindo abejoti Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos išvada, remdamasi UAB „Studio moderna“ pateikta nuomone ar vėlesnių testų rezultatais. Be to, Konkurencijos taryba tyrimo metu kreipėsi į Tekstilės institutą dėl papildomų paaiškinimų apie naudojamus metodus medžiagoms nustatyti, kurie taip pat nesudarė pagrindo abejoti Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos išvadomis. Taigi, surinktos informacijos visuma sudaro pagrindą Konkurencijos tarybai laikyti Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos išvadą teisinga bei patvirtinančia, kad nagrinėjamos reklamos skleidimo metu vartotojams parduodamuose „Dormeo“ čiužiniuose sidabro nebuvo. Tuo tarpu, kaip jau minėta, Bendrovės iniciatyva atlikti bandymai kelia abejonių dėl jų pagrįstumo.

(64) Bendrovės teigimu, „Dormeo“ čiužiniuose buvo sidabro pluošto, tačiau ne sidabro kaip metalo, tačiau šie Bendrovės teiginiai taip pat nepatvirtina, nagrinėjamos reklamos teisingumo. Pavyzdžiui, įvertinus Tekstilės instituto paaiškinimus, kad sidabras nėra pluoštinė medžiaga, abejotina, ar sidabro pluošte apskritai gali nebūti sidabro. Be to, reklamose buvo minimas ir pats sidabras, pavyzdžiui, „*sidabras neleidžia veistis bakterijoms, užtikrina higieną ir nesugeria aplinkos kvapų*“, „*sidabras geriausiai praleidžia šilumą*“. Atkreiptinas dėmesys, kad informacija apie sidabro buvimą – 1 proc. sidabro (4 proc. sidabro pluošto) buvo nurodytas ir ant pačių čiužinių. Todėl manytina, kad jei „Dormeo“ čiužiniams gaminti buvo naudojamas sidabro pluoštas, jame bet koku atveju turėjo būti sidabro.

(65) Tuo tarpu, Bendrovės papildomai pateikti įrodymai (Lietuvos Agrarinių ir miškų mokslų centro filialo agrocheminių tyrimų laboratorijos tyrimo protokolas Nr. T373 (2012.07.03), kuriame nurodyta, kad mišriapluoščiame verpale yra 4675mg/kg sidabro, bei Tekstilės instituto, remiantis minėtais duomenimis atlikti skaičiavimai, kad tirtoje medžiagoje yra 0,1 proc. sidabro) nėra laikytini tinkamais reklamos teiginiais pagrįsti. Vis dėlto, nėra duomenų, jog bandymams buvo siunčiami akcijos metu prekyboje buvę čiužiniai, ypač kai kaip matyti iš Bendrovės pateiktų papildomų dokumentų Tekstilės institutas nurodė, kad čiužiniuose yra 0,1 proc. sidabro, nors ant akcijos metu prekiautų čiužinių buvo nurodyta, jog juose yra 1 proc. sidabro (4 proc. sidabro pluošto).

(66) Bendrovė, be kita ko, nurodė, kad sidabro buvimą „Dormeo“ čiužiniuose patvirtina ir Oeko-Tex® ekologinis ženklas, tačiau pagal Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos pateiktą informaciją, sidabro buvimas „Dormeo“ čiužiniuose nėra susijęs su minėtų čiužinių ženklinimu ekologiniu ženklu Oeko-Tex®, kadangi sertifikatas dėl ekologinio ženklo siejamas su kenksmingų medžiagų gaminyje tyrimu akredituotose įstaigose ES šalyse (I tomas, b. l. 123). Kita vertus, pastebėtina, kad sertifikatas minėtiems čiužiniams galioja tik nuo 2012 m. vasario 2 d., todėl net jei ir būtų galima laikyti tai pagrindžiančiu įrodymu, akivaizdu, kad jis aktualus galėtų būti tik nuo minėtos dienos pagamintiems čiužiniams, tačiau ne akcijos metu reklamuotų ir parduotų čiužinių atžvilgiu.

(67) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Studio moderna“ nepateikė reklamą apie čiužiniuose esantį sidabrą pagrindžiančių įrodymų, todėl reklamoje pateikta informacija apie sidabro pluoštą čiužiniuose yra neteisinga bei galėjusi suklaidinti vartotoją, ypač įvertinus aplinkybę, kad nagrinėjamoje UAB „Studio moderna“ reklamoje pateikiama informacija yra specifinė ir reikalaujanti atitinkamų specialių žinių, kad reklamos vartotojas galėtų patikrinti Bendrovės skleidžiamą informaciją ar bent ja suabejoti. Vidutiniam vartotojui reklamos teiginiai leidžia susidaryti nuomonę, kad „Dormeo“ čiužiniuose yra sidabro, tuo tarpu reklamos davėjas

negali piktnaudžiauti aplinkybe, kad vartotojas negali savarankiškai patikrinti skleidžiamų teiginių teisingumo ir deklaruoti, kad prekė turi tam tikrą savybę, nors iš tikrųjų jos neturi.

6. Dėl reklamos apie sidabrą, esantį „Dormeo“ čiužiniuose, poveikio vartotojų ekonominiam elgesiui

(68) Įvertinus reklamą teisingumo kriterijaus požiūriu, būtina nustatyti, ar klaidinanti reklama galėjo paveikti reklamos vartotojo ekonominį elgesį.

(69) Reklamos įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje ekonominis elgesys apibūdinamas kaip reklamos vartotojų sprendimai ar veiksmai, susiję su prekių ar paslaugų įsigijimu, ūkine komercine, finansine ar profesine veikla.

(70) Pagal Reklamos įstatymo 2 straipsnio 4 dalį, vertinant poveikį reklamos vartotojų ekonominiam elgesiui, Konkurencijos tarybai užtenka nustatyti reklamos vartotojų suklaidinimo galimybę. Tai patvirtina Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2010 m. spalio 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-1235/2010, kurioje teismas išaiškino, jog: *„Konstatuojant, kad reklama yra klaidinanti, nėra būtina įrodyti, kad buvo realiai paveikti vartotojai, nes tokia įrodinėjimo pareiga nepagrįstai ap sunkintų Konkurencijos tarybos funkcijų vykdymą, neleistų nustatyti tinkamos pusiausvyros tarp vartotojų ir ūkio subjektų interesų, iškreiptų vartotojų teisių apsaugos sistemos prasmę bei tikslus. Reklamos klaidinantis pobūdis gali būti įrodytas ir tikėtiniu poveikiu vartotojams, vertinant jį vidutinio vartotojo atžvilgiu“.*

(71) Pagal Reklamos įstatymo 5 straipsnio 5 dalies 2 punktą, kai sprendžiama, ar reklama yra klaidinanti, reikia atsižvelgti į joje esančią informaciją apie prekių sudėtį, vartojamąsias savybes ir kitokią svarbią informaciją apie prekę.

(72) Vartotojas, pamatęs įvairiomis sklaidos priemonėmis skleistą reklamą apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabro pluoštą bei papildomus teiginius, kad sidabras pasižymi antibakterinėmis savybėmis, suteikia daugiau komforto bei kitus, galėjo pagrįstai tikėtis, kad reklamuojamas „Dormeo“ čiužinys turi išskirtines savybes, pavyzdžiui, gali pagerinti poilsio kokybę, lyginant su kitomis tos pačios rūšies prekėmis, bei nuspręsti įsigyti būtent „Dormeo“ čiužinį, tuo labiau atsižvelgus į aplinkybę, kad minėtiems čiužiniams vykdomos akcijos metu buvo taikoma 50 proc. nuolaida. Taigi, vartotojas skleistos reklamos apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabrą bei patrauklią jų kainą, gali būti paskatintas rinkti lipdukus ir įsigyti minėtus čiužinius parduotuvėse, kuriose buvo vykdoma akcija.

(73) Taigi, reklamos davėjas reklamoje nurodęs, kad „Dormeo“ čiužiniuose yra sidabro pluošto bei akcentavęs teigiamas sidabro savybes, patraukliau pristatė prekę vartotojui negu būtų tai galėjęs padaryti, jei nebūtų naudojęs minėtų teiginių, tuo tarpu, tokie teiginiai, kaip jau minėta, vartotojui galėjo sukelti pagrįstą lūkestį, jog reklamoje nurodyta prekė yra vertingesnė bei galėjo paskatinti pirkti būtent ją. Faktiniai duomenys – parduotų čiužinių skaičius (iš viso buvo 149 664 „Dormeo Renew Silver Clima“ ir „Dormeo Renew Silver Clima“ čiužinių pakuočių, iš kurių buvo parduotos 137 185 pakuotės (I tomas, b. l. 163; II tomas, b. l. 109-110), sudarančios 92 procentus visų MAXIMA LT, UAB parduotuvėse buvusių čiužinių) taip pat patvirtina vartotojų susidomėjimą vykdyta akcija, kurį galėjo lemti ir įvairiomis sklaidos priemonėmis skleista reklama apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabrą. Tikėtina, kad, jei vartotojai būtų žinoję teisingą informaciją – t. y., jog „Dormeo“ čiužinių užvalkaluose nėra sidabro, būtų priėmę sprendimą nepirkti reklamuočių „Dormeo“ čiužinių ar, pavyzdžiui, įsigyti kito prekės ženklo čiužinius.

(74) Apibendrinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad UAB „Studio moderna“ skleista neteisinga reklama apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabrą, galėjo paveikti vartotojų ekonominį elgesį. Dėl šių priežasčių konstatuotina, kad nurodyta reklama yra klaidinanti reklama Reklamos įstatymo 2 straipsnio 4 dalies ir 5 straipsnio prasme.

7. Dėl UAB „Studio moderna“ taikytinų sankcijų

(75) Reklamos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad reklamos davėjas už klaidinančios reklamos naudojimą atsako tuo atveju, jei jis neįrodo, kad šio įstatymo nuostatos buvo pažeistos ne dėl jo kaltės. Atsižvelgus į tai, kad nebuvo pateikta įrodymų, kad Reklamos įstatymo 5 straipsnis buvo pažeistas ne dėl UAB „Studio moderna“ kaltės, konstatuotina, kad ši bendrovė yra atsakinga už klaidinančios reklamos skleidimą.

(76) Pagal Reklamos įstatymo 22 straipsnio 7 dalies nuostatas už klaidinančios reklamos naudojimą skirtinos baudos dydis priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, pažeidimo trukmės ir masto, atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių, ir skiriamas pagal baudos minimumo ir maksimumo vidurkį.

(77) Skiriant UAB „Studio moderna“ baudą atsižvelgtina į tai, kad televizijoje, spaudos leidiniuose, reklaminiuose lankstinukuose bei internetu skleista reklama apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabrą, buvo neteisinga ir pažeidė Reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus.

(78) Nagrinėjamos reklamos sklaidos trukmė laikytina labai ilga, o mastas – labai didelis, nes nuo 2011 m. rugsėjo 19 d. iki 2012 m. vasario 5 d. reklama skleista:

1) televizijoje šiais kanalais: TV3, LNK, BTV, „Lietuvos rytas TV“ iš viso skleista 327 kartus;

2) spaudos leidiniuose: „Savaitė su TV“ – 7 reklaminiai skelbimai; „JI“ – 8 reklaminiai skelbimai, 1 reklaminis straipsnis (60 000 vnt. tiražas); „Žmonės“ – 7 reklaminiai skelbimai (130 000 vnt. tiražas); „Ieva“ – 2 reklaminiai skelbimai (12 000 vnt. tiražas); „Lietuvos rytas“ priede „Gyvenimo būdas“ – 2 reklaminiai skelbimai, 1 reklaminis straipsnis, žurnale „TV antena“ – 1 reklaminis skelbimas (125 000 vnt. tiražas); „Moters savaitė“ – 7 reklaminiai skelbimai (12 600 vnt. tiražas); „Valstiečių laikraštis“ – 1 reklaminis straipsnis (23 000 vnt. tiražas); Iš viso spaudos leidiniuose: 34 reklaminiai skelbimai, 3 reklaminiai straipsniai;

3) reklaminiais lankstinukais – 900 000 vienetų;

4) tinklalapyje *www.maxima.lt*. Puslapis, kuriame buvo publikuojama „Dormeo“ čiužinių reklama, buvo peržiūrėtas 144 450 unikalų vartotojų.

(79) UAB „Studio moderna“ atsakomybę lengvinančių aplinkybių nenustatyta, tačiau nustatyta atsakomybę sunkinanti aplinkybė – numatyta Reklamos įstatymo 22 straipsnio 11 dalyje – įstatymo pažeidimas padarytas pakartotinai per metus nuo Reklamos įstatyme numatytos administracinės nuobaudos paskyrimo. Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 2S-11 „Dėl „Top shop“ reklamos atitikties Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo reikalavimams“ pripažino UAB „Studio moderna“ skleistą reklamą klaidinančia ir skyrė 29 500 Lt baudą. Minėtas Konkurencijos tarybos nutarimas apskūstas nebuvo. Taigi, per metus šiame nutarime konstatuotas Reklamos įstatymo pažeidimas skleidžiant klaidinančią reklamą yra jau antras UAB „Studio moderna“ padarytas šio įstatymo pažeidimas.

(80) Pažymėtina, kad pagal Reklamos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies nuostatą, atvejais, kai šio įstatymo pažeidimai buvo padaryti atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis, gali būti skiriama bauda iki 120 000 Lt. Įvertinus aplinkybes kad UAB „Studio moderna“ skleista reklama neatitiko teisingumo kriterijaus, buvo labai ilgos trukmės, labai didelio masto, pažeidimas padarytas pakartotinai per metus nuo Reklamos įstatyme numatytos administracinės nuobaudos paskyrimo (2012 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 2S-11 Bendrovei skirta 29 500 Lt bauda) yra pagrindas UAB „Studio moderna“ už reklamos apie sidabro pluošto buvimą „Dormeo“ čiužiniuose, kuri yra klaidinanti reklama ir pažeidžia Reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus, naudojimą skirti baudą didesnę negu 30 000 Lt (t. y. maksimali bauda pagal Reklamos įstatymo 22 straipsnio 1 dalį, nesant sunkinančių aplinkybių), atsižvelgiant į tai, UAB „Studio moderna“ skiriama 48 000 Lt bauda.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 5 straipsniu, 19 straipsnio 2 dalies 1 ir 6 punktais, 22 straipsnio 1, 7, 8 ir 11 dalimis,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

1. Pripažinti UAB „Studio moderna“ skleistą reklamą apie „Dormeo“ čiužiniuose esantį sidabrą klaidinančia reklama, pažeidžiančia Reklamos įstatymo 5 straipsnio reikalavimus.
2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytos klaidinančios reklamos naudojimą skirti UAB „Studio moderna“ 48 000 (keturiasdešimt aštuonių tūkstančių) litų baudą.
3. Įpareigoti UAB „Studio moderna“ per 5 darbo dienas nuo šio nutarimo rezoliucinės dalies 2 punkte nustatytos baudos sumokėjimo pranešti apie tai Konkurencijos tarybai ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

Nutarimas per 20 dienų nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *www.kt.gov.lt* dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui. Skundo padavimas nesustabdo Konkurencijos tarybos nutarimo vykdymo.

Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 39 straipsniu, paskirta pinigine bausme per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje dienos turi būti sumokėta į biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą LT24 7300 0101 1239 4300 (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas – 188659752).

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas